

SLOVENSKI NAROD.

Izhaia vsak dan popoldne, izvzemki nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine dalje kupčilski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poroke, zavode 80 K. Ženitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon štev. 34.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:	V inozemstvu:
celoletno naprej plačan	K 300— celoletno
polletno	150— polletno
3 mesečno	75— 3 mesečno
1	25— 1

Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljajo v prvi naročnino vedno 50— po nakaznici.

Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

Posemejna številka velja 120 K

Poštnina plačana v gotovini.

Rožljanje brez cene.

Kakor da še ne bi doživelji dovolj žalostnih in poučnih dogodkov, tako se ponašajo nekateri naši posilipolitiki iz vrst praznoma vdušenih hukapatriotov. Ob vsaki prililkli in neprilikkli si nadenejo visoko gesto in z njim dajejo lekcije na vse konce in kraje, kako da je treba reševati ugled naše države in braniti nam ugrabljenje rojake. Prav s posebno naslado pa posiljavajo svoje papirnate strele na naslov beogradske vlade, ker ne izpregorovi ta tako odločno besedo, da bi kar zarožljalo orožje. Pa dasi vemo vsi, kako brez cene so vse te rožljajoče besede, vendar ne moremo preiti preko njih z molkom, ker čutijo nekateri slovenski listi še danes potrebo, da ponatiskujejo ta otročje naivna modrovanja, da jih ne imenujemo drugače.

Resnica je, da so naši ljudje tam preko izstavljeni takemu nasilju, ki naravnost kriči po maščevanju. Resnica pa je tudi, da mi danes nismo v stanu vršiti to maščevanje temveč da se moramo le za maščevanje pustite rožljajoče besede zato pustite napade na Beograd in zagrizite se rajše v sebe, da pripravite sebe za uro maščevanja.

Zato pustite rožljajoče besede zato pustite napade na Beograd in zagrizite se rajše v sebe, da pripravite sebe za uro maščevanja. Vse je prazno, vse je brez cene če ne izvedemo ujedinjenja do popolnosti. To je prvi zakon maščevanja.

Vse je brez veljave, vse je brez pomena, če sami nimamo ljubezeni gremo tudi sami od sebe na žične ovire. Ljubezen, brezmeina ljubezen je drugi zakon maščevanja.

In tretji zakon je, da moram vzgoiti v tem zmislu naraščai, ker današnja generacija je za osvobodilno delo nezmožna in nesposobna.

Vse troje pa mora sloneti na delu za državo, za njen ugled, zanjeno avtoritet in za njen moč.

Ali se pa Vam ne zdi, da večno zabavljanie o Beogradu ne ustvarja družesa, kot podaljšanje sužnosti naših bratov.

Kdor ljubi te resno, ta je razumel naše besede in ta bo šel med televace in ne med glasne kričače. Prvo je sicer težje in nepriljnejše — toda tudi častno in resilno.

Če že ne uvidi tega nihče, pričakujemo pa vsaj od slovenskih časnikarjev, da se po tem ravnajo s njih slavna tradicija jih vodi k temu.

Rožljanje pa neusmiljeno med staro šaro!

Pismo iz Prage.

9. septembra.

Vseh pet strank, ki naj sestavijo koalicijo in izvedejo parlamentarizacijo vlade, je že proglašile svoje stališča. To so storili češki socialisti, klerikalci, socialni demokrati, pozneje pa agrarci in 8. t. m. narodni demokrati. S tem so končana pripravljalna dela za sestavo nove vlade.

Skupščina zastopnikov češkoslovaške narodne demokracije je izrazila svojo radost nad dejstvom da so tudi ostale politične stranke prišle do prepričanja, da brez sodejovanja vseh političnih državotvornih strank ni mogoče sestaviti močne vlade in parlamentarne večine. Na skupščini zastopnikov se je sprejel predlog, naj bi narodno demokratska stranka sodelovala v vladi po svojih zastopnikih. Istočasno se je izreklo popolno zaupanje dr. Rašinu za njegovo delovanje v »petki«, kakor tudi poslanskemu in senatorskemu klubu in predsedništvu stranke. Zastopniki stranke bodo zahtevali, da se izločijo zunanje, notranje in narodno-obražljivo ministrstvo osebam, ki ne pripadajo nobeni politični stranki, razen dr. Beneša. O zasedbi finančnega ministrstva se je razvila na seji živahnega debata. Designirani ministrski predsednik Švehla, ki je že ozdravel, ponuje narodnim demokratom finančno in trgovsko ministrstvo. Stranka zahteva, da mora zaseseti finančno ministrstvo kvalificiran strokovnjak, in to tem prej, ker smatra da bodoča parlamentarna vlada ne bo dolgotrajna. Nesporočno je, da je edini mož, ki je sposoben, da regulira finance, dr. Rašin. Kakor je razvidno iz referatov delegatov na seji, ni v stranki razpoloženja, da bi se angažirala za ta portfelj. Narodna demokracija se ne boji žrtv na svoji popularnosti, toda bilo bnaravnost proti interesom države ako bi se narodna demokracija desimirala s prevzetjem odgovornosti za finančne uredbe, ki so potrebne vsled velike finančne derute, ki jo je povzročila bivša koalicija. Za bodoče pa se stranka ne brani, da bi dr. Rašin prevzel posle finančnega ministra.

Stranka bo na vsak način vztrajala na tem, da ostane notranje ministrstvo v uradniških rokah in da ne pride v socialistične roke. Narodna demokracija polaže na to sta-

de novce na tla. Slepčec se skloni hitro in ga pobere. V skrajnem ogorčenju ga nahruli gospod: »Vi goljuf! Saj niste slepček! Nato mu »slepčec odgovori — popolnoma mirno: »Ne, jaz sem samo njenega zastopnika. Pravi slepčec sedi tu v bližini — v kinu.« — Na podlagi te zgodbe se je prebolekel neki cospod za »slepčeca« in nahral tekom štirih ur 20 Mark 40 pfenigov, ter javil fakt policiji, ki mu je dejala, da je v tej zadevi popolnoma brez moči. Ker publiku ljubi invalide — ljubi svoje sinove.

Berolinski policij, ki je nosil do prevrata znamenito »Pückelhauoc« je sedaj zelen in nosi čako... Prijazen je in o vsem točno informiran. Vse konzultate ve na pamet, vse tramvaje in vse ulice. Ko vam razlagam, dirigira rad z levico vozove in avtomobile in govori z vami. In si misli: »Vidiš — to se imenuje hladnokrvnost. Jaz jo občudujem.«

Na velikih reklamnih tablah so nalepljeni plakati »Mord«. Z različno vsebino, z različno visokimi nagradami. Ampak to ni reklama — to je resnica. Ob vsem dnevnem času se dogajajo umori, drzni do skrajnosti. O vlovljih in krajev ne govorim. Lokalanzeiger ima posebno veliko rubriko. Berolinčani jo čitajo z ježečimi se laskami in se zaklenajo in zamrežajo v stanovanja. Ampak...

V nedeljo je Berolin »mrtvo mestos«. Vse težo leži na njem julijsko sonce in pali blesketajoče se tratorje, stavbe in vse kameniti kompleksi, ki

Cehi so z največjo hvaležnostjo dne 29. m. slavili 65. obljetnico smrti velikega češkega novinarja in pisatelja Havlička Borovskega žrtve avstrijskega absolutizma. Se zelo mlad je moral gnati po ježah in tujini umri, a načela v njegovih spisih so ostala del češkega političnega katekizma.

Predsednik češkoslovaške republike, dr. T. G. Masaryk imenuje Havlička predhodnika češke politične realizma. Havliček je poznal le dve politični stranki: pametno in pošteno ter neumno in sleparško. Danes, piše Masaryk, pa moramo zahtevati, da postane politika se stavnih del znanosti in umetnosti. Mislec politik vidi v zgodovinskem razvoju zakon in red ter proučuje svojo dobo kot proučuje prirodopisni seci prirodo. Politika temelji kakor vsaka eksaktna veda na izkustvih. Havliček je vedno opozarjal na resnično okolino in na činjenice, a se jim vendar ni podrejal ali prilagodil. Zahvaljuje je, da se vodi pametna politika in naglašal bolj razumnost nego resničnost. Razumnost mora brzdati fantazijo in fantastni utopizem. V politiki se ne smemo nikdar udajati poetskim mislim in načrtom, ki so brez faktične podlage. Realistični politik se uči zgodovine, a je ne posnema, nego dela sam po svoje zgodovino. Havliček je veroval v napredek, ali v napredek stopnjem. Zato se je protivil revolucioni in radikalizmu ter se je zavzemal za miren, vse večji in trajen napredek. Realistična politika je samo pozitivna. Radikalci pa se odvajajo od pozitivnega na predka na levo, a konservativci na desno. Oba sta negativna. Radikalci agitira, konservativci je pasivni. Radikalni agitaciji in konservativni pasivnosti protistavlja realizem aktivno delovnost. Politika, ki temelji na točnem opazovanju in razumnih izkustvih, vidi naprej. Radikalci pa mesto da bi videli naprej, le sumnijo. Havliček je rekel: Sumiti ali sumničiti ni ostroumno in ne znači prorokovati. Radikalizem in realacija sta politična dilettantizma; v primeri z realizmom sta kakor kojnederjev v izobraženi zdravnik. Radikalci so v politiki isto, kar so improvizatorji v poeziji. Reakcija pa ima svojo glavno oporo v slabosti ljudskega razuma in značaja.

Historičen radikalizem, posmratan s filozofskega stališča, je ma-

o. Šest.

Berolinski Izprehodi.

(Po cestah.)

Julija 1921.

Mi imamo brez dvoma dovolj vzrovkov, da ne simpatiziramo z Nemci. Da jih ne ljubimo, da jih sovražimo... A veliki strategi učé, da se spožnijo modrost vojevanja na lastnih porazih... oziroma na porazih sploh... oziroma iz lastnih napak in tujih vrlin...

V Tešinu se prestopa iz češkoslovaškega vlaka v nemški vlak. Prestopa se šele po blagovni reviziji. Šele potem, ko so carinarniki s češko in nemško kapo utaknili nos v kovčeg. Carinarniki so radovedni. Povsod, na vsem svetu. — Potem se prestopa v nemški vlak. Vozovi se svetijo čistoto.

Imel sem v enoletniški šoli stotnika, ki je govoril včasih v zelo draščinih aforizmih. Med drugim je dejal večkrat: »zrcalo familije so toletni prostori.« In mož je imel prav! Ti nemški vagoni, kupej, se razlikujejo tako zelo od onih, ki vozijo preko treh držav bivše Avstrije, da bi človek, ki je prepel vsa ta leta, kot ona ženica na Poljski cesti, sploh ne zapazil, da je bila vojna. Vse šipe so cele, v toletah je voda, milo, brisače... Vlak vozi na minuto... Red ni odvisen od osebja, od uslužbencev na železnicah. Red je odvisen od publike. — In oni, ki se vozi morda prvi v Nemčijo, se

pomiri, če, če je že v kupeju red, če že tu sedim na prostoru, ki je zaznamovan, in ki mi ga ne more vzeti nič, bom tudi na cilju poti dobit vse, kar mi po splošnih čeških postavah gre. Brez oderušta, brez velikega napora.

Stanujem na vogalu imenitne ulice Friedestrasse in gledam skozi okno. Gledam ljudi, ki hodijo mimo. Iščem znake vojne, izzete obrazje. Pa jih ne najdem. Berolinčani izgledajo dobro, včasih izredno slabci hranji. Slabci na naše pojme. Vzlič kruhu na karti. — Vea par kilometrov dolga ravna cesta je ena sama trgovina. Izložbe nabite zo robo vseh vrst — z označenimi cenami. Ceno je predvsem perilo. Potem luksusne stvari in knjige. Za sto mark knjig poneseče že težko. In vsak dan novo izdaje.

V enem pa se odlikuje ulice Berolina v primeri z drugimi mestami — z invalidi. Na vseh oglih stote in molkočkih svojih rok, nosi na ogled. Z golimi prsi sede, čepe z rameni vseh vrst. Največ pa je slepčev... Vrtlajne, prodajajo razglednice, obliže — razglednice Viljema in cesarske družine sploh. Prenevajo vojaške pesmi. Nekateri nimajo glasu in se tresajo od nervoze kot epileptiki... Ljudje jim spletijo pfenige, marke... Da slepih mnogo — a tudi mnogo slepčev.

O teh je prinesel »Berliner Lokalanzeiger« sledočno zgodbo: Ob nekem mostu stoji vojni slepčec in sprejema darove od mimočodočih. Ko mu hoče podariti neki gospod deset pfenigov, pa

ga je postavila češka roka. — Nedelja. Vsakdanja živahnost je izginila iz ozračja mesta popolnoma. Puste in prazne so ulice s trgovinami, kjer so včeraj hitelo množice, kjer se je vrtlo tisočer kolesje. Ni krika, ne življenja — ne šuma, niti glasu. Celo vrste ulic so kot izgane od solnca, zdi se, da so vse žive bitja pregnana, zakrita in zarezana okna odbljujejo vse življenje.

Popotnik, ki stopa po teh izumrlih cestah, občuti to brezivljensko tišino kot težko morno. Kot počastni iz sanj se dvigajo visoke, enake vrste hiš, le bedno oživljene od barv. Kot stene visokega ogromnega grada — kot Pompeji strme in se spenijo kvísku palati... Vročina pa kuha med njimi svojo udushljivo soparo... in v popotnik pospeši korake ter hiti tja, kjer drže avtomobili, zvone tramvaji in držajo omnibusi.

Niešem videl še mesta, ki bi bilo ob nedeljah tako izumrlo. Človek hodi včasih pet, deset minut in ne sreča nikogar.

Tam, kjer se pričenja komunikacija v Grunewaldu, Wannsee, tam kipi življenja. Vse, kar je bogato, sedi in se zabava v morskih kopališčih, kar ni bogato, beži z najrazličnejšimi prometni sredstvi v Grunewaldu. In včerina ljudi v Berolinu danes ni boga. Kot povsod. In vsek teh popotnikov nosi v papirju zavit provijant. V Grunewaldu prestanje ceste, tam se zljejo potoki ljudi v ogromno, črno, potelo se reko, ki stopa čez bregove — in išče prostorčka za dva, — za tri —

za celo družbo. In pod vsakim drevenim, na vsaki dlan zeleni travice so di Berolinčani, uživa takozvan zrak in nedeljski mir... Proti včerjcu, ko nastopi familijski pot domov, je Grunwald ves izpremenjen. Od tistega zelenja, kar je bilo še zjutraj, ni videti niti več. Le papirji, ki so vsebovali različne vrste klobas, pasteti in kolačev, prinašajo o nedeljski invaziji... A ne samo izleti v načelju okolico so Berolinčanom zelo priljubljeni, po včerni se je pridel drug sport. Zelo zanimiv.

Zunaj na periferiji mesta so razprostirajo na kilometre široko vrtički — na stotine, na tisoče majhnih ograjenih parcel, od katerih nekaterih ne obsegajo niti deset kvadratnih metrov. Prvotno so bili ti vrtovi namenjeni deavcem. Danes pa je pred vsem uradništvo, in srednji sloji sploh, sredni in ponosni posestniki »vrtac.« Tak vrt je zanimiv ne le za to, ker je tako maten, ampak pred vsem za to, ker se najde na tej zemlji najbolj čudne stropic. Malo lopica je tam, gredice za cvetje in zelenjavo.

In gospa asesorjeva odroma že po kobilu z deco tja »na deželoc, dela, okupuje, ruje plevel... Zvezder po planini pa jo priseka že g

odgovor na pozitivno vprašanje. Italijani hočajo na vsak način vprašanje našega šolstva zavleči tako dolgo, da bodo mogli ugotoviti, da slovenskih šol sploh ni treba več, ker jih ni bilo že toliko let. To je italijanski namen. Prepričani smo, da ne bodo jugosloveni poslanici v rimskem parlamentu odnehalni niti za las od svojih narodnih zahtev, predvsem od našega šolstva.

Iz Podbrda na Goriškem nam poroča očividec o nedeljski veselici Bralnega društva »Gorska Vila«. Udeležba je bila velika. Zastopana so bila razna društva in korporacije. Le žal, da dvoranski so odgovarja velikim predmetom. Močan, dobro izvežben mešan zbor je krasno prepeval pod vodstvom gospoda pevovodje Lapajneta. Enako polnoštevilni ženski zbor pod vodstvom gospodčine Julije Torkarjeve. Vsa čast. Tudi diletanje na odruso se izkažali mojstri. Rešili so vloge dobro, posebno pa Juri beršič in Joza snubač. Skrbela sta s prav pristnim, naravnim humorjem, da smeha ni manjalo. Potnik.

Glasovi iz Koroške.

Kako šikanira koroška vla-
da naše ljudi? Prejeli smo tole pi-
smo: Rojen in pristojen sem v
Nemško Avstrijo, kjer imam še 62
let staro mater, 93 let staro staro-
meter. Prva gospodori na posestvu
ml. brata. Posestvo je v jeseni do-
tal pogorelo in se zdaj vnovič zida.
Razen tega leži ena sestra že več
tednov bolana v postelji. Vse to je
policiji deželne vlade v Celovcu
znano. Že 5. julija 1921 sem zapro-
sil za dovoljenje, da smem od 20
julija do 20. avgusta 1921 preživeti
dopust doma, a še do danes nimam
rešitve. Na ponovno priganjanje se
mi je zatrjevalo, da mi pošljijo
vsak čas dovoljenje. Obnihil sem se
nato na nemško-avstrijskega za-
stopnika v Ljubljani za vizum ter
dobil odgovor, da moram predložiti
prinovljenje iz Celovca, med tem
so drugi dobili brez vsega vizum
in so potovali na Koroško. Policijski
urad v Celovcu je neki strank
na tozadnevo prošnjo odgovoril
da je potovanje na Koroško od 23
julija 1921 prosto in se rabi samo
vizum pristojnega zastopstva. Do-
tična stranka je nato dobla tudi
brez vsega dovoljenje, čeravno
zastopnik par dni poprej zahteva-
dovolenje iz Celovca. Naše oblast
naj pri različnih pogajanjih skrbi-
za to, da ne bodo koroške oblasti
in avstrijski zastopnik v Ljubljani
nagajali in norčevali se iz naših dr-
žavljanov. Če se pogleda po naših
nemškutarskih krajih in trgh, se
vidi polno naših najbolj zagrizenih
sovražnikov, ki so se prišli čez po-
letje mastit in agitirat semkaj. Le-
tajo se celo narančno kompromiti-
rani politični uradniki iz Avstrije
okrog. Za našimi ljudmi se pa dela
kar se zlubi zadnjemu nemškemu
uradniku. Treba in skrajni čas je
že, da se v tem oziru kaj ukrene
— Dr. R.

Iz Pliberka na Koroškem pam pišejo: na letošnji pliberški
semenj dne 4. t. m. so nemčurji na
semenjskem travniku brez vsakega
vzroka napadli in pretepli Slovence
Hartmana in Hrasta iz Libuč, Fr.
Likeba iz Doba, ter Kröpla iz Plib-
berka. Posebno težko sta poškodo-
vana Likeb na roki in Hartman na
glavi. Mnogo drugih Slovencev so
nemčurji oklufotali. Kdor ni bil te-
pen, je bil opsovan. Slovenci so
zbegali potem v Breznikovo gostil-
no, katero pa je dal župan Kraut za-
preti, ter povzročil gostilničarju s
tem veliko škode. Te nemške bar-
be, ki napadajo mirne Slovence, sc
od nemških kolodij ali nahujsk-
ne ali pa v ta namen naravnost pla-
čane. Orožniki se seveda za naše
ljudi niso brigali. Kako dolgo bom
še trpeli brezpravnost našega ljud-
stva na Koroškem?

Kongres dobrovolj- cev v Ljubljani.

Pod vltisom smrti prvega našega kra-
lla Petra se je vršil v Ljubljani kongres v
vsei skromnosti. Ob otvoriti občnega
zbra so se poslovili dobrovoljci od veli-
kega pokojnika in se spomnili ob števici
vsih v Dobrudži padlih drugov. Z
brzojavko so pozdravili kralja Aleksandra. Zborovanje so pozdravili za českoslovaško
legionarsko obec brat Kapar, za českoslo-
vaško legionare na Dobrudži in za mini-
strstvo narodne obrane major dr. Jiri Cer-
mak, v imenu Českoslovaške konzul dr.
Beneš, za Jugoslovenski sokolski Savez
brat Kajzelj. Zastopniki savezov Zagreb,
Sarajevo, Vel. Bečkerek manifestirajo po-
polno skladnost ciljev. — Po poročilih
starega odbora se prilagodi Društvo jugo-
slovenskih dobrovoljcev v Ljubljani —
sedaj občanski savez dobrovoljac u Ljub-
ljani — pravilom glavnega saveza. V
zmislu teh pravil sprejmejo se v organi-
zacijo kot izredni člani koroški dobrovoljci,
oni politični preganjanci, ki so zasluzni
za uedinjenje in osebe, ki uspešno delujejo
za popolno osvoboditev Jugoslovenov. —
Izvoli se nov upravni odbor: predsednik
Gašpar Pekle (predsedniške posle vodi do
udaljnega dosedanja predsednik Ludovik
Vagala), podpredsednikom Ivan Bukovec,

Lože Ude, tajnika Andrej Šifrar, Egidij
Peric, blagajnik Velkovrh, odborniki Miha
Čop, Pavlovec, Petje, 2 namestnika in re-
vizijski odbor 5 članov. — Popoldne se je
razpravljalo o smereh bodočega dela.
Družbeni večer v gostilni Lozarjevi je bil
dobro obiskan.

Dne 9. septembra se je vršila v me-
stni posvetovalnici gospodarska konferen-
ca delegatov. G. Kapar in Blaha sta razložila način čeških legionarskih organizacij. Iznenadno je, s kakšno spremnostjo in
vztrajnostjo so se lotili gospodarskega dela.
Storili so se važni sklepi, kako z njihovim
sodelovanjem preiti takoj k stvarjanju
gospodarskih organizacij, da se dobro-
voljske vrste ekonomsko dvignejo in pri-
pomorejo po narodni k ravno tako važni
gospodarski osamosvojtivi. — Na poslovil-
nem večeru v Narodnem domu poslovil se
je dr. Pivko in imenu društva od delega-
tov. Tovariš Slajmer se je spominjal le-
gionarskega tatičke Masaryka, českoslova-
ški konzul Beneš pa zaslug našega kralja
Aleksandra. Obširnejše poročilo je objav-
ljeno v »Novi Otadžbinici«.

Klerikalci kot prija- telji slovenske obrti

SLS na Štajerskem razvija v zadnjem času načrte svojega pre-
novljene programa ter vabi pod svojo čisto zastavo vse, kar je s se-
danjimi razmerami nezadovoljno. Ta vabila velja zlasti našim obrt-
nikom in delavstvu. Dober teden pred
otvoritvijo obrtne razstave v Mariboru je tudi dr. Korošec sam v isti
dvorani obrtnikom napravil globok poklon, češ da je SLS edina stranka, ki hoče rešiti malo obrt
pogina pred velekapitalizmom. Se-
dan pred otvoritvijo se je po Ma-
riboru splošno govorilo, da se
otvoritve udeleži tudi škof Napotnik — kot velik prijatelj malega obrtnika. S tem obiskom v zvezi in
z ozirom na omenjeni dr. Korošec
govor se je splošno pričakovalo, da
bo mariborska SLS v čim naj-
nejšem številu obiska pri otvoritvi
javno pokazala, da ji ni samo za
slagerje in obljube po javnih shod-
ih, ampak da misli svoje novo mi-
sionsko socialno delo iz teorije
resno uvaževati v praksu. Pa kak-
šno razočaranje! Pri slovesni otvoritvi
razstave, na kateri je le mimo-
grede rečeno udeleženih tudi mnog-
gi pristašev SLS, ni bilo ne škofa
ne koga od vodstva SLS. In še več
SLS ima v Mariboru dva med ljud-
stvom razširjena lista, »Stražo« in
»Slov. Gospodarje«. Doslej ni niti
eden teh listov niti eno besedico
omenjal tega za štajersko malo obrt
gotovo zgodovinskega in razvesel-
ljivega dogodka. Prenapolnjena sta-
raznih hujškarij in osebnih napa-
dov, za obrtne razstavo v Mariboru
nimata ne za besedico prostora
In to je popolnoma v redu, čisto
prav! S tem so štajerski klerikalci
jasno in javno doprinesli dokaz ne-
le svoje separatistične politike v
splošnem, marveč posebej še svoje
izrazito enostranske ozkotirne le na
klerikalno stranko umerjene politike.
Slovenski obrtniki ne le v Ma-
riboru, ampak po celem Štajeriju in
Sloveniji se iz tega dejstva lahko
uče, da so vse visokoletče obljube
po SLS shodil le prezračna slama. Če
mariborski SLSarji že napram ta-
kemu pojalu, kakor je razstava
vporablja le svojo strankarsko
egoistično politiko, kdo jim naj
verjam, da hočejo našo malo obrt
rešiti pred tujim kapitalom? Na
drugi strani pa moramo tako stran-
karsko mržnjo do »Slovenskega
obrtnega društva«, in to ob tak:
pričili kakor je razstava, globoko
obžalovati. Sicer pa mariborski kle-
ricalci s takim separatizmom ško-
dujejo tudi svojim lastnim ljudem.
Na razstavi je namreč ne le mnogo
izdelkov pristašev SLS, ampak je
tudi mnogo na primer krasnih cer-
kvenih predmetov, ki bi gotovo za-
nimali tudi SLS pristaše po deželi.
Drugače pa, kakor rečeno, čisto
prav tako, smo se vsaj do dobra
sposznali!

Z VSEH KONCEV SVETA.

— d München, 13. sept. Držav-
no pravdinstvo v Oppenheimu je
osumilo za morilca Erzbergerja dve
osebi iz Münchna, katere sedaj išče
Gre tu za 28 letnega Heinricha Schulz-
za iz Saalfelda in 27 letnega dijaka
Heinricha Tillessona iz Kölna. Oba
sta bila častnika.

— d Berlin, 13. sept. Tukaj so
aretirali družino, sestoječi iz vdo-
ve, več hčera in sina, ki je bil kadet
ki so osumljeni, da so sodelovali pri
umoru Erzbergerja.

— d Rim, 13. sept. »Tribuna« poro-
ča: Francoska vlada bo Italijo podpri-
rala v albanskem vprašanju; tudi pri-
znavata italijansko zahtevo glede Se-
sena.

— d Pariz, 13. sept. V Madridu se
objavlja uradno, da se bo španška
ofenziva v Maroku pričela v ponedeljek.
Obenem se objavlja uvedba cenzure
glede poročanja o vojaških
starih.

— Dr. Tavčar o Peskovi aferi. Dr. Tavčar nam piše, da je vest »Jugoslavije« o njegovem dozdev-
nem razgovoru z »mladinic« izmiš-
ljena. On z »mladinic« o takozvani
Peskovi aferi nikdar ni govoril, v tem
smislu, kakor trdi »Jugoslav-
iac, pa sploh z nikomur. — Pač pa
je izrecno odobril stališče, da naj
»Slovenski Narod« to zadevo, ki je zgolj stvar vlade in pri zadetega
gospoda, popolnoma prezira. Dr. Tavčar je namreč slejko prej mne-
nia, da so zasebne zadeve posam-
nikov v strankarsko političnem
boju najslabše orožje.

— G. kr. namestnik Ivan Hribar
se vrne danes iz Cerkelj in prevzame
niti zopet vodstvo pokrajinske vlade.
— Podpis državnega posoja. Upravni svet »Narodne tiskarne« je v svoji seji dne 13. t. m. sklenil podpi-
sat 50.000 K novega državnega poso-
ja. Nadejmo se, da bodo druga pod-
jetja sledila temu patriotskemu zgledu.

— Ponovna volitev ljubljanskega župana. V soboto, dne 17. t. m. ob 17.
se vrši v mestni zbornici seja novega občinskega sveta. Na dnevnem redu te-
se je ponovna volitev župana, ker vlada izvolitve g. Peska ni predložila v najvišje potrebu. Sebi je predložil
magistrat, količino krompirlja za celo leto. Vsem strankam, ki naroča nad tri vreča, to je nad 200 kg krom-
pirlja, se bo krompir dostavil na dom. Na trgu se bo krompir razprodaval v najmanjši količini 80 kg, ker je razprodaja
na drobno tehnično preveč težko. Cena krompirlja bo 8.30 K. V naročilu naj se navede točen naslov.

— Poljski generalni konzul v Ljubljani. Včeraj je posebil naše uredništvo g. Aleksander Szczepański, poljski generalni konzul iz Zagreba. G. generalni konzul je bival nekaj dni s svojo rodbino na oddihu na Bledu. Včeraj dopoldne je imel v trgovski in obrtni zbornici konferenco z našimi trgovskimi in obrtniškimi krogovi, da jih zainteresira za direktno trgovske stike s Poljsko in da jih pridobi za posez »iztočnega sejma«, ki se otvorita koncem tega meseca v Lvovu. Želeti bi bilo, da bi se ta akcija posrečila. Saj pač ni v našem interesu, da na-
stopa v trgovskih odnosih med Poljsko in našim trgovstvom kot posredovalec še vedno Dunaj!

— Srbinje v Hrvatici v Ljubljani. 20 letnega jubileja Splošnega slovenskega ženskega društva v Ljubljani se je udeležilo tudi dva najstnbskih hrvatskih dam, med njimi tudi dve odlični pisateljice srbske novelistka ga Zorka Janko-
vić in slovenska ter hrvatska nove-
listka ga Zofka Kveder-Demetrovic
čeva. Društvo je preredilo svojim
gostom v Mladiki skupne obrede ter
zvezcer v hotelu Tivoli skupne ve-
cerje. Pri vsaki pričili so Slovenke
nazdravljale sestrskemu edinstvu
ter popolni harmoniji med jugoslov-
ženstvom. Srbinje in Hrvatice so
prav prisrčno odgovarjale. V Mla-
diki se je vršila tudi seja ožrega ob-
dora glede bodočega kongresa ju-
goslovenskega ženstva in glede re-
feratov na tem kongresu, na plenarni
sezni pa se je sklenilo, da naj se
vrši kongres narodnega ženstva, Če
mogoče, še letos v oktobru v Ljub-
ljani. Gostje so bili tudi v slovenski
operi; v ponedeljek dopoldne pa so
bile Srbinje, Hrvatice in zastopni-
ce ljubljanskih ženskih društev po-
vabljene v Marijanše na Čajanko. Tudi tam so bile tako ljubezljivo
sprejete. Zvezcer so šle Srbinje in Hrvatice na koncert kubanskih ko-
zakov, ki so jih pozdravile in jih izročile dar 1000 dinarjev. V torku
zjutraj so se naši gosti v spremstvu
Slovenk peljali na Bledu. Na kolod-
voru v Kranju so jih prav prisrčno
pozdravila ga. L. Ferjančičeva ter
rodnih nošah, na čelu jih glavarje-
va soprona ga. Žnidarščeva. Poklo-
nilo so jih cvetje. Na Bledu jih je
pozavila ga. L. Ferjančičeva ter
jim razkazala krasote našega leto-
višča. Danes so se odpeljale Srbinje
in Hrvatice na povabilo gospo-
Maistrove, generalove soprone, v
Maribor, kjer bodo takisto sestrske
sprejete.

— Reservni časniki nam pišejo: V časopisih nas kličejo vojaške komande k prisiagi, a uradne pozivnice skoro nobeden ne dobi. Kako se naj izkažemo na železnicih, da imamo prosti vožnjo? Prosimo hitre-
ga obvestila.

— Popis živine in vozil in uči-
teljstvo. Ta in prihodnji mesec se
vrši že razglaseno popisovanje ži-
vine in vozil. Da se ljudstvo pouči
o pravem namenu tega popisovanja
poziva višja šolska oblast vse uči-
teljstvo, da stori i tu svojo patriot-
sko dolžnost in pojasmoti v šoli kakor
izven šole narod o namenu te odredbe.
Popis ima služiti vojne ministri-
stvu kot nekaka statistika in pre-
glej razpoložljive živine in vozil.
To je treba ljudstvu povedeti, zlasti
z ozirom na to, ker so lansko leto
povodom enakega popisovanja na
Hrvatskem zapeljani kmetje (od
raznih protidržavnih elementov)

Dneone vesti.

V Ljubljani, 14. septembra 1921.

uprizarjali kaznive čine. In kazen
bi zadela tudi zdaj slehernega, ki bi
razlagal to odredbo vojnega min-
ljudstvu drugače, kakor je obraz-
ložena. Zato se temu popisovanju
nihče ne skušaj izogniti.

— Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani izročila je gospa Vera dr. Slajmerjeva, vladnega svetnika sopro-
ga v Ljubljani znesek 1200 K, katerega
so ji ob priliku kongresa zdravnikov
za družbo izročili gospodje: dr. Gančič
sanitetski prestavnik v Beogradu, dr.
Gjurjević sanitetski prestavnik v Beogradu
z dne 28. julija 1919, št. 7760, katera
je v mojih rokah, poslala sem
gospoj Černe-Jager 5 klg. sladkorja
in bi bila moralna biti zadava po-
tople zahvaljuje.

— »Odeljenje kontrole prihoda«
direkcije drž. žel. Zagreb, ki so od
razpusta vodstva na izrecno željo gospode
pod vodstvom njih načelnika inspektorja
Jos. Smuc a v Zagreb. Skupina za
osebni prtljažni promet imenovane
za odeljenje ostane pod vodstvom
revidenta Iv. Majdiča še nadalje v Ljubljani.

— Krompirlja za mesto Ljubljana.
Občinstvo se opozarja, naj nemožoma
naroči pismeno ali z osobno prinešenim
naročilom pri mestnem tržnem nadzor-
stvu, magistrat, količino krompirlja za celo

Najnovejša poročila.

Mandat proti Madžarski dobrati Češkoslovaška in Jugoslavija.

— Beograd, 14. septembra. (Izvirno) Kakor je izvedel vaš dopisnik iz diplomatskega vira, je vrhovni svet poslanikov na željo neke vellesile umaknil mandat, dan Italiji glede zasedbe Zapadne Ogrske. Mesto Italije dobita nalogo Češkoslovaška in Jugoslavija, da intervenciati na Madžarskem.

Ministrski svet.

Kraljevo zdravje. — Nesoglasje s Češkoslovaško. — Protest zaradi dogodkov v Trstu.

— Beograd, 14. septembra. (Izvirno) O zadnji seji ministrskega sveta, na kateri je bilo v razpravi vprašanje intervencije v korist našim zaslužnjem bratom v Trstu in drugih krajih, je izvedel vaš dopisnik še sledče podrobnosti.

Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je obširno poročal o zdravju kralja Aleksandra. Z odkritostjo je poudarjal, da je kraljevo zdravje zelo dobro in da se kralj povrne v domovino že okoli 25. t. m. Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander bo prisostvoval 40dnevnu parastu po blagopokojnem kralju Petru Osvoboditelju. Kralj Aleksander je izrazil željo, da se mu na dan njegovega povratka ne priejava nikake svečanosti in ceremonije.

Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je tudi obširno poročal o korakih male in velike antante proti Madžarski.

Na seji tega ministrskega sveta so bili tudi v razgovoru vsi ukrepi, ki jih naj naša država izvede napram Češkoslovaški republike zaradi gospodarskih differenc. Kakor znano, je naša država zabranila uvoz lesa in njega izdelkov iz Češkoslovaške, ker zabranjuje češkoslovaška republika uvoz naših srbskih in bosanskih sliš. Poljedelskemu ministru g. Puclju se je dovolil kredit 68.000 dinarjev za kampanjo sliš.

Minister Joca Jovanović je poročal o načrtih glede gradnje mostu med Beogradom in Zemunom.

Za tem je poljedelski minister g. Ivan Pucelj obširno poročal e najnovejših fašistovskih nasilij v Trstu oziroma pri Sv. Ivanu in v Rojanu. Zahteval je, da naša vlada energično nastopi v Rimu za varnost naših zaslužnjih bratov Sklenjeno je bilo, da vlada poda v Rimu odločen protest.

— Beograd, 14. septembra. (Izvirno) Danes ob 10. dopoldne se nadaljuje seja ministrskega sveta, ki je bila včeraj popoldne odgovana. Ministrski svet bo razpravljal o budžetih posamnih ministrstev in bo danes tudi na tej seji podpisani ukaz o imenovanju poslaniških uradnikov in onih zunanjega ministrstva. Gre pred vsem za poslovnika ministra zunanjih del Tiča Popovića.

ITAL. MINISTER NA DUNAJU.

— d Dunaj, 13. sept. Italijanski minister zunanjih poslov marchese Della Torretta, ki je dosegel včeraj na Dunaj, je imel dolgo posvetovanje z zveznim kancelarjem dr. Schobrom. Govorila sta obširno o politiki in sta se v mnogočem popolnam sporazumela.

ZVEZA NARODOV.

— d Ženeva, 12. septembra. Na današnji seji zveze narodov je bil Ador (Švica) izvoljen za častnega predsednika skupščine. V debati o dosedanjem delovanju sveta zvezne narodov je izrazil Bourgeois (Francija) svoje obžalovanje, da pri posvetovanju niso zastopane Zedinjene države. Nekaj novih držav je zaprosilo za sprejem v Zvezno narodov, in mednarodno razsodišče se izpopolnjuje. Zveza narodov si je do danes pridobila že mnogo avtoritete. Zveza narodov se nikakor ne bo vmešavala v notranjo politiko držav in bo sporočala mednarodno suverenitev brezpogojno. Moralična avtoriteta Zveze narodov raste vedno bolj. Zato je naloga Zveze narodov, da skrbi za to, da se ohrani mednarodni mir. Zato deluje za ustavnovljenje mednarodnega razsodišča in za razoreževanje. Posebno mora skrbeti tudi za to, da države med seboj ne bodo sklepale takoh pogodb, ki bi imele v sebi kal poznejših konfliktov. Nato je govoril še grof Cimenes v španskem jeziku o dosedanjem delovanju Zveze narodov, nakar se je današnje zborovanje končalo. Naslednja seja bo jutri.

Pristopajte k „Jugoslovenski Matici“!

Proticeva politična akcija.

— Zagreb, 14. septembra. (Izv.) Današnji »Jutarnji List« poroča iz Beograda, da se v radikalnem odboru rešuje vprašanje glede stališča radicalne stranke napram Proticu. Odboru je poročal poslanec dr. Žarko Miladinović o celi akciji. V vojvodinskih radicalnih krogih smatrajo, da se Pašić v slučaju popolnega razkola s Proticem umakne iz političnega življena.

— Beograd, 14. septembra. (Izv.) O bodoči politični akciji Stojana Proticja nam javlja naš dopisnik sledče: Vsi najnovejši dogodki kažejo, da naša Stojana Proticja veste politično akcijo proti ministru predsedniku Nikoliju Pašiću. Že 15. t. m. prične izdati Protic svoj dnevniki »Radikal«. Protic opira svojo akcijo posebno na vojvodinskih radicalnih krogih. Vojvodinci skušajo, da bi pomirili Pašića in Proticja.

— d Beograd, 13. sept. (ZNU) Današnji »Tribunac« piše o akciji Stojana Proticja in pravi, da so vesti, ki govorijo o zopetnem nastopu Stojana Proticja v javnosti, med seboj v kontraktornem nasprotju. Gotovo je, da bo Protic pričel odsaje izdati list pod imenom »Radikal«, katerega urednik bo dr. Momčilo Ivić. Proglas svojim pristašem je Protic že dogotovil. Politični krogi se zelo zanimajo za ta proglašenje. Kakor se zdi, Protic doslej še ni sklenil nobenega sporazuma z opozicijeskim blokom in je imel z njim doslej samo informativne razgovore. To znači, da bo deloval neodvisno od opozicije. Obstaja vprašanje, ali bo Protic aktivno deloval v parlamentu ali ne. Meseca oktobra bo odšel Protic na agitacijsko potovanje po Srbiji in Vojvodini, kjer bo prirejal zborovanja in konferiral s svojimi prijatelji.

Gospodarski konflikt med Madžarsko in Avstrijo.

— Gradec, 14. septembra. (Izv.) Madžarska je kot represalije proti Avstriji ukinila ves promet. V Avstrijo ne vozijo nobena železnica. Vozovi, načeni z blagom, stoje na železnicah.

FUZIJA RADIKALNE IN SLOVENSKE SAMOSTOJNE KMETIJSKE STRANKE.

— Beograd, 14. septembra. (Izv.) Današnji listi, tako »Epocha in «Pravda«, pišejo o fuziji srbske radikalne stranke s slovensko samostojno kmetijsko stranko. »Epocha« med drugim bileži, da se je začelo v političnih krogih v Beogradu, govoriti o spojivitvi SKS z radikalci. To je verjetno, ker vse prihaja iz krovov poljedelskega ministra g. Ivana Pucelja. To potrjuje tudi akcija, ki sta jo imela na Bledu gg poslanec dr. Vojislav Janjić in dr. Niko Zupanić. Radikalna stranka namerava po zatrdilih beogradskih listov izdati v Kočevju v latinici in cirilici pisano strankarsko glasilo.

POSLOVNIK ZA NARODNO SKUPŠČINO.

— Beograd, 14. septembra. (Izv.) Zakonodajnemu odboru je predložen od ministrskega sveta odobreni načrt zakona o poslovniku narodne skupščine. V poslovniku so točno precizirani vsi posli in pravice narodne skupščine. Formula prisega poslancev se bo glasila: Jaz N. N. prisegam na ustavo in hočem delovati s poslansko vestic v dobro kralju in narodu. Dokler poslanec ne prisec, nima pravice vrstiti poslanskih funkcij. Poslovnik določa enega predsednika, 2 podpredsednika in 6 tajnikov. Ako poslanec ne vrši 15 dni svojih poslanskih dolžnosti, aka je odsoten brez opravičila po svojih privatnih poslih, mu poslovnik ne priznava dnevnice. Poslovnik dalje poroča da se v bližini skupščine po vseh učilac ne sme zbirati ljudska množica.

FANTAZIJE.

— d Beograd, 13. sept. Presbiterij poroča iz Aten: »Proteusa« poroča iz Carigrada, da se govorja v tamnajših diplomatičnih krogih, da bodo pogajanja med Rusijo, Bolgarijo in Turško glede skupne akcije na Balkanu in na vzhodu kmalu končana. List ugotavlja, da je že določen načrt, da navali boljševiška vojska na romunsko mejo. Bolgarija in Turčija napadeta Grčijo in Jugoslavijo v Traciji in Makedoniji. Misli se, da se bo ta akcija kmalu začela.

KONFERENCA BRODARSKEGA DRUŠTVA.

— Beograd, 14. septembra. Danes dopoldne je važna konferenca zastopnikov brodarskega društva za Primorje. Konferenca bo razpravljala o izročitvi svojedobno od Italijanov rekviriranih in na podlagi sporazuma med dr. Trumbičem in Bertolinijem v septembru l. l. nam priznanih trgovskih ladij.

ZAKON O SVOBODI TISKA.

— Beograd, 14. septembra. (Izv.) Minister za izenačenje zakonov Trifković je izdelal in predložil ministr-

skemu svetu načrt zakona o svobodi tiska, o zborovalni svobodi in društveni zakoni. Za pregled zakona o svobodi tiska bo imenovana posebna komisija, ki bo zakon temeljito ocenila in preštudirala. V to komisijo bodo priznani tudi zastopniki Jugoslovenskega novinarskega druženja.

DELNO UKINJENJE, OZIROMA ZMANJŠANJE IZVOZNE CARINE.

— Beograd, 14. septembra (Izv.) Finančno-ekonomski odbor ministerstva je imel včeraj sejo, na kateri je razpravljal o izvozni in uvozni carini. Ker je sedanja izvozna carina povzročila velik zastoj v izvozu naših produktov, valed česar se je mnogo blaga nagomililo, je tudi posledica, da je naša valuta dosegla tako nizek kurz. Finančno-ekonomski odbor je sklenil, da se iznova carina delno ukine oz. znatno zmanjša. Tako je izvoz manj vredne živine carine popolnoma prost, izvozna carina za les je ukinjena, eksportira le še izvozna carina na železniške prage. Tudi carina na uvoženo žito je odpravljena, posebno za žito, ki se pri nas melje in se potem zopet izvaja.

KONFLIKT RADI BURSKIE.

— d Dunaj, 13. sept. Uradno sejavlja: Davi je bila pri Woerthu, jugovzhodno od Hartberga, s puškami zavrnjena madžarska polpa.

— d Pariz, 13. sept. V tukajšnjih krogih prevladuje mnenje, da bo treba poseči po nasilnih sredstvih, da se prisili Madžarska izpraznit. Zapadno Madžarsko in izpolniti obveznosti mirovne pogodbe.

— d Budimpešta, 12. sept. Madžarske dele so izpraznile cono A. Madžarsko orožništvo, ki je za par ur vkorakalo v občino cono A, se je odpoklicalo v cono B.

— d Dunaj, 13. sept. Kakor poročajo listi, so od 49 oseb, ki jih je okrožno sodišče v Dunajskem Novem mestru radi volunstva, veležajo, da izporučenje umora izročilo dunajskemu sodišču, je bilo 30 izpuščenih iz zapori in oddanih policiji, kjer bodo najbrže ostali internirani do nadaljnega. Med onimi, ki ostanejo še nadalje zaprti pri dunajskem deželnem sodišču, se nahaja tudi madžarski agitator dr. Egam, ki je v preiskavi kot kolovodja radi poizkušenega umora. Zaslišavanje obdolžencev bo danes končano. Dunajsko višje deželnemu sodišču bo za kazensko postopanje delegiralo kako drugo sodišče. Kakor poročajo listi, se že organizirajo sodišča na Burškem. Sedež burškega deželnega sodišča bo menda Soproni ter je za njegovega voditelja izbran bivši predsednik okrožnega sodišča v Celju dr. Kozian.

ZAVEZNKI IN MADŽARSKA.

— d London, 13. sept. Kakor doznavajo Reuterjev urad je odgovor madžarske vlade na noto poslaniške konference vzbudil v merodajnih londonskih krogih neprijeten vtip. Splošno mnenje je, da ni nikakre potrebe uvajati novih pogajanih, ker je Madžarska po trianonski mirovni pogodbi obvezana, da izporuči sporna ozemlja. Zavezniki se zavzemajo odločno zato, da Madžarska izpolni svoje obveznosti. Taktika, ki jo uporablja Madžarska bo prisilila zaveznike, da se poslužijo nasilnih odredov.

GRŠKO - TURŠKA VOJNA.

— d Anzora, 13. septembra. S fronte sejavlja: Vojški položaj v Mali Aziji je ta: Po prototifenzivi turških čet na desnem krilu sta bili dve sovražni brigadi docela razkropljenci. Turki so ujeli mnogo mož in uplenili puške in streličivo. Izgube sovražnika se ceni na približno 500 mož. Na levem krilu so imeli turške čete po luhitih bojih tako zadovoljive uspehe. Turki so iz treh obrambnih čet obstoječe grške postojanke zasedli in uplenili streličivo in strojnice, katerih še niso preštel. Število mrtvih znača baje 200. Turško prototifenziva se nadaljuje. Turško letalo je opazilo grško kolono, ki je bilo v polnem neredu.

KAJ BO S CARIGRADOM?

— d Beograd, 12. sept. Presbi doznavna iz Aten: List »Katerinik« je načrtoval, da se je izjavil kralj Konstantin na maloazijski fronti zastopnik zvezne narodov: Grška nima nikakih pretensij, da okupira Carigrad, ker zaveznički ne želijo, da bi dr. Grčija zasedla to mesto, na drugi strani pa je tudi vojska preveč okupirana na maloazijski fronti. Na podlagi te izjave kombinira list, da grška vlada za enkrat ne namerava okupirati Carigrada, ne ve se pa, kaj bo prinesla najbližja bodočnost. Z vkorakanjem grških čet v Carigrad bi se gotovo razjasnil položaj v Anatoliji.

MADŽARSKA KORUPCIJSKA AFERA.

— d Beograd, 14. septembra. (Izv.) Iz Budimpešte javljajo, da vzbuja veliko senzacijo korupcijska aféra poljedelskega ministrstva, v katero je zapleten celo minister Szabo. Poljedelski minister je prisiljen podati demisijo.

ROPARSKI MORILEC DIVJAK PRIZNAL SVOJ CIN.

— Gradec, 14. septembra. (Izv.) Roparski morilec Stefan Divjak, ki je bil, kakor smo že poročali, zretiran v Leobnu, ker je letos spomladi na nečloveški način umoril in oropal inženjerjev soprogro Terezijo Voglec, je sedaj svoj zločin priznal. Jugoslovenske sodne oblasti so uvedle izročitveno postopanje. Stefan Divjak je tudi priznal, da je ukradel zagrebški bolniški blagajni 2000 K.

Gospodarske vesti.

BORZE.

— d Zagreb, 13. septembra. Devize: Berlin 209-210.50, Italija 945-960, London 830-835, Pariz 1655-1675, Praga 270-278, Švica 3800-4000, Dunaj 16.10 do 16.26. Valute: dolarij 215.50-222.50, avstrijske krone 16.50-17.50, rubli 20 do 22, napoleondori 785-795, nemške marke 0-210, rom. leti 0-215, italij. lire 940-945.

— d Beograd, 13. septembra. Devize: Pariz 420, Newyork 55.80, Dunaj 4.09, Praga 59.50, Rim-Milan 241.60, Sofija 38.80, Bucarešta 52, Solun 270, Berlin 52.47. Valute: Francoski franki 412.50, dolarij 85.75, nemške marke 52.25, češkoslovaške krone 70, avstrijske krone 4.30.

— g 20odstotne priznanice Generalni inspektorat finančnega ministrstva je od raznih bank in denarnih zavodov zbral vse priznanice in kupone od onih 20 odstotkov, ki so se ob prilikah markiranja kronskega novčanica odvzeli. Ko bo do končane vse priprave, se bodo priznanice takoj začele izplačevati.

— g Likvidacija dveh velikih podjetij. Zagrebška industrialna banka je sklenila likvidirati, ker je imela z neugodnimi spekulacijami ogromne izgube. Glavnica znača 20 milijonov krov. Predsednik banke je dr. Stj. Šrkulj. — Drugo veliko podjetje, ki likvidira, je Slavonsko delniško društvo za poljsko-gospodarsko industrijo. Društvo je vzel v zakup od madžarske gospodarske banke veliko

